

Porten til Deborah Levys forfatterskab er slået vidt åben!

Deborah Levy. Foto: Shiela Burnett/Forlaget Vinter.

LOUISE JUHL DALSGAARD

06.09.2026

BØGER // ANMELDELSE – Ligesom Stein søgte at bryde med sin tids normer og konventioner, synes Deborah Levy, knap så radikalt, bevarer, at dekonstruere det klassiske narrativ i bogen *Mit år i Paris med Gertrude Stein*, skriver Louise Juhl Dalsgaard. "Det er næsten mere musik, end det er sprog, mere stemningsskabende, end det er klassisk meningsbærende. Det kræver en indsats af læseren. Til gengæld belønnes man med præcis 200 sider mageløs og bagoverblæsende vid og bid."

Deborah Levy: Mit år i Paris med Gertrude Stein

208 sider

Oversat af Juliane Wammen

Forlaget Vinter

Bogen er udkommet

Jeg har flere gange forsøgt mig med at læse forfatteren Deborah Levy. Anmeldelser og bekendtes anbefalinger fik mig gang på gang overbevist om, at Levys forfatterskab måtte være *A Perfect Match*. Jeg købte *Hot Milk*, men lagde den uforløst fra mig.

Jeg købte *Ting jeg ikke vil vide* og fandt stilen æggende, men også trættende.

Jeg købte hendes essaysamling *Skeens placering*, fordi jeg nægtede at give op. Noget sagde mig, at jeg stod foran en låst dør med en forkert nøgle. At det så at sige hverken var døren eller det, der var bagved, der var problemet, men den nøgle, jeg vedblev at vride i låsen. Og *Skeens placering* blev da også et skridt i den rigtige retning. Endelig oplevede jeg en åbning. Ikke en åbenbaring, men et lille kig gennem nøglehullet ind til noget stort.

Selvom handlingen i det ydre måske kunne skæres ned til noget om eftersøgningen af en bortløbet kat i Paris, handler den i virkeligheden om alt andet

Nu har jeg læst *Mit år i Paris med Gertrude Stein*, og porten til Deborah Levys forfatterskab er slået vidt åben! Jeg skal decideret anstrenge mig for ikke at krænge over i lovsang.

Sikke en roman. Sikke et sprog. Sikke en formbevidsthed.

Hvad handler romanen så om? Den handler om ost og pandehår. Nej, om modernisme og surrealisme. Nej, om fortid og fremtid.

Eller. Måske snarere om mus og sneleoparder, polyamori, tre hunde og en ged. Om Eva og Fanny og Ernest og Fjodor og katten Bob. Nå nej: Rob!

Kort sagt: At opsummere Deborah Levys seneste roman vil være, hvis ikke en umulighed, så i hvert fald en urimelig reduktion af den komplekse fortælling, der gemmer sig bag omslaget.

For selvom handlingen i det ydre måske kunne skæres ned til noget om eftersøgningen af en bortløbet kat i Paris, handler den i virkeligheden om alt andet:

Kærlighed og krig, for eksempel. Frihed og fangenskab. Køn og *queerness*.

Og om sprog. Ja. Ikke mindst om sprog.

Fænomenal skrivekunst, intet mindre

Jeg-fortælleren er rejst til Paris for at skrive et essay om forfatteren Gertrude Stein, for hvem sprog var mere end blot et redskab til at formidle følelser og tanker. Ja, måske handlede sprog for hende om det modsatte. For som fortælleren skriver:

Stein lagde sin umådelige skriveenergi i at sikre sig at hun ikke blev forstået. Det var det der interesserede mig mest ved hendes skrift. Hun mente ikke det var umagen værd at have en samtale hvis alt var til at forstå.

Det er mildest talt en radikalt anderledes opfattelse af sprog end den, vi almindeligvis har.

"Ræk mig lige saltet." "Hold din mund." "Vandet er varmt." "Jeg elsker dig"

Eksemplerne er endeløse, men alle har de ét til fælles: at gøre sig forståelig.

Men hos Gertrude Stein er det på ingen måde sprogets egentlige ærinde. I hvert fald ikke, hvis vi skal tage jeg-fortællerens ord for gode varer. Undervejs i sin research til essayet finder hun tværtimod frem til følgende:

Hvis vi skaber os selv med og gennem sprog, forekommer det mig at Gertrude Steins projekt var at demontere sig selv.

[...] Væk med kommaerne. Væk med spørgsmålstegnene. Hun ville ikke have at vide hvornår hun skulle trække vejret og hvornår noget var et spørgsmål eller hvem hun måtte elske eller hvordan hun skulle klæde sig.

Det er denne kompromisløse sproglige tilgang, Deborah Levy i mindre målestok mimer med romanen *Mit år i Paris med Gertrude Stein*.

Ligesom Stein søgte at bryde med sin tids normer og konventioner, synes Levy, knap så radikalt, bevares, at dekonstruere det klassiske narrativ. Hvor vi normalt forventer en række hændelser, der hænger sammen i tid og sted, skaber mening og fremfører et aflæseligt budskab, er bogen *Mit år i Paris med Gertrude Stein* utraditionel, ikke-lineær og fuld af gentagelser, som også Gertrude Stein er kendt for.

Læs blot disse tre uddrag fra romanen:

Gertrude Stein havde mistet det.

Hvad er det?

Sin mors liv.

Selvom det var et liv fuldt af ofre, havde hun stadig mistet det.

Hvad er det?

Sin mor.

Hamish var fraværende, men der.

Hvor?

Paris.

Gertrude Stein var fraværende, men der.

Hvor?

Amerika.

*Jeg går rundt i regnen i håb om at finde det.
Hvad er det?
At lidelsen og nydelsen ved Gertrude Stein slutter.
Jeg kan ikke holde nydelsen ud.*

Det er næsten mere musik, end det er sprog, mere stemningsskabende, end det er klassisk meningsbærende. Det kræver en indsats af læseren. Til gengæld belønnes man med præcis 200 sider mageløs og bagoverblæsende vid og bid.

Er I forvirrede? Så lad mig kort opsummere: *Mit år i Paris med Gertrude Stein* er fænomenal skrivekunst, intet mindre. Og tilmed fænomenalt oversat fra engelsk af Juliane Wammen.

Mit år i Paris med Gertrude Stein

Roman
Vinter

Deborah Levy

anmeldelse

Deborah levy

Louise Juhl Dalsgaard

LOUISE JUHL DALSGAARD

Louise Juhl Dalsgaard er forfatter til 12 bøger, såvel digte, noveller som romaner. Hun arbejder som underviser i kreativ skrivning og som projektmedarbejder ved Aarhus Litteraturcenter.

Fotograf: Kirsten Adler.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

POV International

OM POV

REDAKTION